

»BLUFF«

Allir fiskimenn vita og minnst, Erlendur Páturssonur og hansara menn gjördu ta reðuliga ógerð móti fiskimonnum, at teir sáttmálaliga settu minstulónina niður frá kr. 800 til 650 kr.

Allir fiskimenn vita, at tað vóru javnaðarmenn, sum komu við uppskotinum um minstulón til fiskimenn, og at teir hava stríðst fyri at fáa hana hækkaða upp í 1000 kr. um mánaðin.

Allir fiskimenn vita, at eitt av teimum mongu málanum til bata fyri fiskimannafjöldina, sum javnaðarmenn vildu hava við sum stjórnarsamgongumál var frittíð við lón til fiskimenn og hækkan av minstulón fiskimanna til 1000 kr.

Men hvorki tjóðveldisflokkurin ella fólkaflokkurin fingust við til hetta. Hóast tað er ótrúligt so er tað kortini satt, at Erlendur Páturssonur og tjóðveldismenn als ikki høvdu minstulónina og frittíð við lón til fiskimenn við í teirra stjórnarsamgonguuppskoti, ið var hetta:

1. *Vinnumál.* Fiskiflotin endurreistur til lítar og soleiðis, at innanfyri heilt stutta tíð, helst ikki longri enn 2 ár, verða bygd nýggj fiskiskip til í minsta lagi 1000 fiskimenn.

2. *Føroyskt sjóverjuskip* bygt, so sum Føroya lóting longu hevur samtykt.

3. *Social mál:* Bøtt verður um brekini í lóggávuini viðvíkjandi teim sjúku, avlammu, einkjum og faðirleysum børnum.

4. *Skúlamál:* Kostskúlin bygdur. Føst skipan fyri skúlabókagávu.

5. *Skattamál:* Nýggja skattalógin sett í gildi.

Tað er áskoðan flokksins, at hesi stórmál tola ongan stoð longur og at tey kunnu loysast nú. Flokkurin er til reiðar at samráðast um, hvussu hetta skal gerast og um tær skipanir av ymskum slag, sum eru neyðugar í samband við hesi mál.

Somuleiðis er hann til reiðar at ráðast um øll onnur mál, neyðsynjarmál samfelagsins, men hann leggur áherslu á, at samráðingar um og loysn teirra megu ikki tarna høvuds málanna, sum her omanfyri serstakliga er sett.

Tjóðveldisflokkurin.

Hetta var samgongugrundarlagið, sum tjóðveldið setti fram fyri at vera við í stjórn.

Ikki eitt orð um minstulónarhækking til fiskimenn — tvørturímóti!

Ikki eitt orð um frittíð við lón til fiskimenn — tvørturímóti!

Men undir samráðingunum gekk hann sambært Hákon Djurhuus á leistum fyri at fáa sambandsmannin Kristjan Djurhuus til lógmann heldur enn javnaðarmannin P. M. Dam. Hetta var stoða tjóðveldisflokksins.

Og nú? Nú roynir hann at »bluffa« fiskimenn við at royna at spæla eina »rollu« sum hann stríðst fyri at fáa minstulónina upp í 1000 kr. og frittíð við lón til teirra.

Erlendur Páturssonur og Sigurð Joensen sita báðir í figgjarnvevndini.

Har er tað, at peningakrovini til

loysn av teimum ymsu málanum skulu koma fram.

Men hvat gjördu hesar »hetjur« har?

Undir viðgerðini av figgjarlógini kom tað fram, at teir klugu ikki í tvey, sögdu ikki eitt einasta orð um hækkan av minstulónini og enn minni um pening til møguliga rindan av frittíð við lón til fiskimenn.

Ikki eitt einasta orð!

Men tá ið figgjarlógin er lögð fram, koma hesir báðir harrar vegna tjóðveldisflokkin sum ketta upp úr hovdatróði við einum uppskoti, ið var so skilaleyst skrivað, at eingin

Frámhald á 3. síðu.

Av tingi

Tingið er saman enn. Tað man fara at vera saman næstu viku við; men nú man vera so langt liðið, at tað skjótt verður slitið.

Tað eru tó fleiri stórmál, ið ikki eru liðugt viðgjörd enn. Lógin um fólkapensjón og avlamistrygging liggja m. a. fyri og verður avgreidd í hesi tingsetu.

Fleiri av tingmonnum hava biðið um farloyvi og hava sett eyka menn sínar á ting fyri seg. Johan Poulsen er farin niður til fólkatingið, og hevur Hilmar Petersen tikið við í hansara stað. Í gjár fór H. Djurhuus við Tjaldrunum, hann man eisini fara til fólkatingið, og hevur hann biðið tingið taka varðarmann sín, Robert Joensen, í sín stað. Hemming Jepsen hevur ikki kunnað mott, og er Jóan Hendrik Joensen, Sunnba, mottur fyri hann. Í gjár fór Hanus við Høgadalsá við Tjaldrunum, og ætlað hann, K. Hoydal at mæta fyri seg, ta ið eftir er av tingsetuni.

Landsstýrismálini

Fyrradagin komu landsstýrismálini til viðgerðar á tingi. Hetta hildu menn fór at vera drúgv viðgerð, og so varð. Mikukvöldið sleit formaðurin fundin á midnátt, og varð viðgerðin síðani hildin fram hóskvöldið, og helt hesin fundur á, til klokkan um munda liða at 2 friggjamorgunin.

Mesta tosið var um núverandi landsstýri. — Mótmælisflokkarnir nýttu høvi til at gremja seg um alt, sum liggur fyri at gera, og sýnast at vera harmir um, at hetta landsstýrið fer at fáa ferð á útbyggjan av landinum.

Men sum orðatakið sigur: »sannleikin er ofta illa lýddur«.

Teir mótmæla

Broytanin av toll-lógini, sum tingið samtykti fyri at fáa pening til vega til frittíðarlón til fiskimenn, hevur ikki verið væl móttikin av teim, hon kemur at raka beinleiðis, teirra millum bileigarunum. — Bileigarar úr meginpartinum av Føroyum hava verið til fund í Havn og í gjár vóru teir til samráðingar við landsstýrið.

EITT MÁL, EITT YNSKI OG EIN VERULEIKI

Tá uppskotið um lönveitan og minstapris var til viðgerð á tingi leygardagin, stóðst harður orðadráttur millum tingmenn.

J. Fr. Oregaard talaði fyri javnaðarflokkin. Fólkaflokkurin hevði lagt fram uppskot um at prisreglulera minstulónina, og helt fram-søgumaður javnaðarflokksins í hesum sambandi, at tað var nógv fyri, at fólkaflokkurin var komin í slíka støðu. So stutt sum dagin fyri var frammi á tingi inntøkulóg til at veita pening í sama grunn; men tá høvdu fólkaflokks- og tjóðveldismenn valt at sita uppi á loftinum, meðan atkvøðugreiðslan fór fram — har sýndu teir mannalýndi sitt við at standa aftanfyrri orðini.

Meðan javnaðarflokkurin, tá hann var í andstöð, altíð visti á inntøkuleiðir (hinir flokkarnir vildu ikki fylgja teimum), so setur fólkaflokkurin uppskot um at hækka peningaveitanir, men hann hevur ongarn leiðir til inntøku at vísa á.

Viel hevur javnaðarflokkurin tala fyri hækkan av minstulónini, og hann vil altíð arbeiða fyri at bota um kor fiskimanna. Hann sýndi tað saman við samgonguflokkunum við veitanir um frittíðarlónini til fiskimenn, men máti skal vera við, tá mótstöðumennirnir nú royna at dykja á javnaðarmenn, tí teir ikki kunnu ganga við til øll krav, sum nú hópa seg upp. Hvørjum mannsbarni er tað greitt, at alt gerst ikki eftir einum degi.

Kvinnurnar søgdu nei

Havnar Sjúkrakassi hevði eykaðalfund seinasta mánakvöld, har m. a. varð til viðgerðar hækkan av hjálpi til seingjarkonur, bandasjur, jarðarferðshjálpi. Av hesum varð bert jarðarferðshjálpin samtykt at verða hækkað frá 200 til 400 kr.

A fundinum vóru eini 40 fólk, harav 30 kvinnur. Tær flestu mundu vera úr Kvinnufelagnum, so sera logið tykist tað, at kvinnurnar skulu seta seg imóti at veita songarkonum størri hjálpi. Sum nú er, er henda hjálpi 10 kr., og varð hon ætlað at setast upp í 50 kr.

Verkfall?

Verkfallið stendur enn við.

A tingfundur hóskvöldið segði formaður Føroya Fiskimannafelags, Erlendur Pátursson, at orsøkin til, at verkfallið enn stendur við, er tann, at landsstýrið hevur sett fram uppskot um og framt tollfóg um eina millión krónur at veita fiskimonnum til frittíðarlón.

Hvar er logikkurin?

BRÓÐLEYP

Í dag giftast í Havn *Pælli Andreassen*, verkfrøðingur, Vestmanna, og *Birte Knudsen*, Havn.

Tey illsinnisálop, ið nú regna yvir javnaðarflokkinn, eru so ósaklig og grov at vert er ikki at taka tey uppá tunguna.

Tey stórtíttok og uppbyggingarverk, ið sami flokkur í samvinnu við hinan landstýrisflokkarnar nú er í ferð við at taka, tey verða av mótstöðuflokkunum, — tjóðveldismonnum og fólkaflokksmonnum — vend og vavd, eins og vóru tey smáputl.

Tað er skiligt, at fólkaflokks- og tjóðveldismenn nú eru harmir, nú teir siggia, at skipaflothin verður endurnýggjaður, at fólkapensjónin verður tók, at avlamistryggingin verður munandi bøtt o. s. fr.

Spell, at metastu talsmenn »sjálvstýrisins« eru so harmir um, at Føroya land nú verður stímbrað og styrkt.

Klandursevni fólkaflokksins

Gamalt sannleiksorð sigur, at hann, ið vil eggja til klandurs og stríð, finnur sær altíð okkurt evni at klandrast um.

Hesin sannleikin rann mær í huga nú ið, eg las eina grein, sum Hákon Djurhuus skrivur í Dagblaðnum nr. 24 hin 1. apríl í ár.

Greinin sigst at vera eitt svar til P. M. Dams lógmanns.

Í hesi grenn siggia vit ja enná skrivað við Hákonur egna penni, at »í 1956 komu til Føroyar útsendingar í Natoorindum, at kanna líkindi fyri at byggja eina radarstöð í Føroyum«.

Altso longu í 1956 fekk táverandi landsstýrismaður harra Hákon Djurhuus at vita av, at radarstöð hjá Nato skuldi byggjast í Føroyum. Hann talaði ikki eitt orð til lógtingið um hetta — helt tað þúra dult fyri øllum ella næstan øllum tingmonnum.

Men í 1959 letir hesin sami Hákon Djurhuus ein av sínum orðinda-sveinum seta fram á Føroya lótingi ein spurning um hvat ið hetta er ið fer fram á Somfelli. Men tá fingur tingmenn varhugan av, at hetta var tað blanka og bara komediuspel ein av teim vanligu fólkaflokks sjónleikum av sama slag sum so mangir aðrir, ið spældir eru frammanundan.

Hákon sigur, at ikki bar sær til at leggja málið fram fyri tingið, tí Natoútsendingarnir høvdu tognskyldu. Men í somu løtu loypir hesin sami Hákon samað við sínum fylgis-sveinum í hernað móti P. M. Dam og brikslar honum, at hann ikki leggur málið fram á ting — eitt má fram í dagsins ljós,« rópa allir álopsgarparnir. Okkurat sum teir ikki vita at Natoútsendingar, sum Hákon sigur høvdu tognskyldu 1956, sum forðaði honum, at leggja alt fram í dagsins ljós, eisini nú munnu hava tognskyldu, sum forðar. Byttur er Hákon ikki; men hann ger seg byttan og rolnar við, at Føroya fólk er bytt. Men hann tekur stórliga feil.

J. H. Danbjørg.